

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC

NGUYỄN THỊ HOÀI PHÚC

LỄ HỘI CỦA CƯ DÂN VEN BIỂN
THỪA THIÊN HUẾ -
TRUYỀN THỐNG VÀ BIẾN ĐỔI

NGÀNH: DÂN TỘC HỌC

MÃ SỐ: 931.03.10

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ DÂN TỘC HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

GS.TS. NGÔ VĂN LỆ

PGS.TS. NGUYỄN VĂN MẠNH

HUẾ - NĂM 2021

Công trình được hoàn thành tại: Khoa Lịch sử, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Người hướng dẫn khoa học:

1. GS.TS. Ngô Văn Lệ

2. PGS.TS. Nguyễn Văn Mạnh

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Phản biện 3:

Luận án sẽ được bảo vệ tại Hội đồng chấm luận án cấp Đại học Huế họp tại: Vào

hồi:.....giờ.....ngày.....tháng.....năm.....

Có thể tìm hiểu luận án tại thư viện:

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Lễ hội là những hoạt động văn hóa tinh thần của loài người từ bao đời nay. Từ xa xưa, khi con người lao động kiếm sống, họ đã có nhu cầu diễn tả niềm vui trước những thành quả đạt được của mình. Sau khi săn bắn, hái lượm trở về, họ lại quây quần quanh đồng lửa - trung tâm của thị tộc - vừa ăn uống vừa nhảy múa để biểu thị sức mạnh, niềm vui và mong muốn thần linh phù hộ cho mình đạt được thành quả trong công việc. Đó là những hình thức lễ hội sớm nhất của các cộng đồng người trong lịch sử. Gắn liền với lễ hội là hệ thống những trò chơi dân gian mang ý nghĩa kết nối cộng đồng, lôi cuốn mọi người tham gia một cách tự nguyện và say mê.

Trên thế giới, dân tộc nào cũng có lễ hội. Lễ hội như một loại hình sinh hoạt văn hóa tinh thần đặc biệt mang tính tập thể, nhằm đáp ứng và thỏa mãn nhu cầu tâm linh, củng cố ý thức cộng đồng. Lễ hội chứa đựng và phản ánh nhiều mặt của đời sống kinh tế - văn hóa - xã hội, tâm lý - tính cách - tín ngưỡng - tôn giáo của các tộc người trên khắp hành tinh của chúng ta.

Ở Việt Nam, lễ hội là đặc trưng nổi bật nhất của các cộng đồng dân cư ở mọi vùng miền. Vùng miền núi là những lễ hội liên quan đến rừng, đến chu kỳ kinh tế nương rẫy, vùng ven biển là lễ hội Cầu ngư, Nghênh Ông, thờ Nữ thần... Khi viết về lễ hội truyền thống, các nhà nghiên cứu không chỉ mô tả quy trình, cách thức vận hành, nhân vật phụng thờ, các nghi lễ, trò diễn, vật dâng cúng, trò chơi dân gian, trang phục, nghệ thuật âm thực... làm rõ vị trí, vai trò, giá trị lịch sử, văn hóa của lễ hội đối với các cộng đồng, với tộc người... mà còn luôn quan tâm đến khía cạnh lý luận, coi lễ hội là một di sản quý báu cần được gìn giữ và truyền lại cho các thế hệ sau. Lễ hội, vì vậy truyền tải nhiều giá trị đặc sắc, như giá trị tâm linh, giá trị nhân văn, giá trị thẩm mỹ, giá trị cổ kết cộng đồng, kết nối giữa truyền thống và hiện đại... Đó là dịp để người dân thờ phụng thần linh, là dịp sáng tạo những trò chơi hay, điệu múa hát độc đáo. Đó cũng là dịp để mọi người truyền thụ cho nhau những kinh nghiệm trong nghề nghiệp, trong cuộc sống.

Các giá trị đó càng được nâng lên trong môi trường dân cư vùng ven biển, bởi ở đó con người phải đối diện với thiên nhiên đầy biến động và thành quả của lao động, sản xuất, cuộc sống hằng ngày nhiều khi không phải do con người quyết định. Chính điều đó đã mang lại cho

họ niềm tin vào thần linh, vào sự che chở của biển cả và đó cũng điều kiện để những tín ngưỡng, lễ hội của cư dân ven biển được nảy sinh và phát triển mạnh mẽ hơn.

Thừa Thiên Huế có đường bờ biển dài trên 120km với một cộng đồng cư dân ven biển đông đảo. Từ lâu, cộng đồng dân cư ven biển Thừa Thiên Huế đã đúc kết, tạo dựng cho mình một kho tàng văn hóa biển rất đa dạng và phong phú. Họ là những người Việt từ vùng đồng bằng Bắc bộ dần mở cõi về phương Nam, mang theo mình hành trang của văn hóa tiểu nông, giao lưu và tiếp xúc với những cư dân Chăm-pa - cư dân giỏi kinh tế biển và khai thác biển, để rồi tiếp nhận và hình thành, phát triển nên những đặc trưng văn hóa mới mang đậm chất biển/giá trị văn hóa biển. Những giá trị văn hóa đó được thể hiện qua hình ảnh chiếc ghe bầu, qua những phương tiện đánh bắt hải sản, những ngành nghề thủ công gắn liền với biển, sinh hoạt tín ngưỡng dân gian và đặc biệt là các loại hình lễ hội, như lễ hội Cầu ngư, lễ hội Nghênh Ông, lễ hội đua thuyền... Những giá trị văn hóa lễ hội đó đang ngày càng được giữ gìn và phát huy không chỉ trong lao động sinh tồn, trong đời sống tâm linh, trong hoạt động du lịch mà còn là động lực, sức mạnh cho công cuộc bảo vệ chủ quyền biển đảo thiêng liêng của đất nước Việt Nam hiện nay.

Khai thác những giá trị của di sản văn hóa lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, vì vậy không chỉ đáp ứng nhu cầu tâm linh, thực hiện chức năng kết dính cộng đồng, khơi dậy tinh thần yêu quê hương, đất nước của người dân, mà còn góp phần phát triển bền vững xã hội và thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8 Ban Chấp hành TW Đảng khóa XII về Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Do tầm quan trọng đó, gần đây nhiều nhà khoa học đã quan tâm tiếp cận hướng nghiên cứu này. Nhiều tác giả đã có những công trình được công bố đã đề cập đến ít nhiều đến các loại hình văn hóa của cư dân ven biển, tiêu biểu như Lê Văn Kỳ và cộng sự (2000), “*Làng biển Thuận An*”; Nguyễn Duy Thiệu (2002), “*Cộng đồng ngư dân ở Việt Nam*”... Văn hóa của người dân ven biển Thừa Thiên Huế mặc dù đã được quan tâm nghiên cứu, tuy vậy, những nghiên cứu về lễ hội của họ lại không nhiều và thường chỉ là một phần nội dung trong các công trình nghiên cứu tổng hợp về văn hóa ở Thừa Thiên Huế nói chung. Các công trình đó chủ yếu khảo sát lịch sử, văn hóa các làng biển, chưa có một công trình nào nghiên cứu sâu một cách có hệ thống về lễ hội của

cư dân ven biển Thừa Thiên Huế từ truyền thống đến biến đổi và đề xuất giải pháp quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị của nó trong đời sống cộng đồng hiện nay.

Đặc biệt, văn hóa lễ hội của cư dân vùng ven biển tỉnh Thừa Thiên Huế trong những năm gần đây, do chịu tác động của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNH, HĐH) của đất nước, đã ít nhiều có sự biến đổi về một số mặt trong lễ vật, lễ nghi, trong trang phục, ẩm thực, trong trò chơi... Những biến đổi đó có mặt bình thường, nhưng cũng có yếu tố không phù hợp với thuần phong mỹ tục truyền thống, gây cho lễ hội nơi đây những vết nhòa, vết gợn, cần phải được điều chỉnh để giá trị của hoạt động văn hóa phi vật thể này ngày càng được giữ gìn và phát huy.

Xuất phát từ những lý do trên, chúng tôi chọn vấn đề “Lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế - Truyền thống và biến đổi” làm đề tài luận án Tiến sĩ của mình.

2. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục tiêu nghiên cứu

Thực hiện đề tài “Lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế - Truyền thống và biến đổi”, luận án hướng đến nhận diện một cách đầy đủ và toàn diện về đời sống lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế từ truyền thống đến hiện đại; những giá trị đặc trưng của lễ hội đến đời sống văn hóa cộng đồng; từ đó đề ra các giải pháp bảo tồn, phát huy giá trị đó.

Bên cạnh mục tiêu chung, luận án cũng đạt được những mục tiêu cụ thể sau đây:

- Trên cơ sở khảo cứu lễ hội truyền thống, luận án góp phần phân tích sâu sắc hơn các giá trị của văn hóa lễ hội trong đời sống tinh thần của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế và làm rõ sự biến đổi, nhận diện những mặt tích cực, tiêu cực của sự biến đổi lễ hội hiện nay ở cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

- Trên cơ sở những luận cứ khoa học, luận án hướng đến việc bàn luận và nêu lên các giải pháp quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị của lễ hội truyền thống cũng như những giá trị của sự biến đổi lễ hội ở cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, góp phần phục vụ phát triển du lịch và chiến lược hướng ra biển hiện nay của Đảng và nhà nước Việt Nam.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để làm rõ mục tiêu nêu trên, luận án sẽ có những nhiệm vụ sau đây:

- Hệ thống hóa các lý thuyết nghiên cứu và điều tra, khảo sát các lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

- Phân tích, đối sánh lễ hội truyền thống với sự biến đổi lễ hội hiện nay của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

- Phân tích những nguyên nhân, xu hướng, xác định mặt tích cực, tiêu cực của sự biến đổi lễ hội của dân ven biển Thừa Thiên Huế.

- Nghiên cứu các luận cứ khoa học, thực tiễn để bàn luận và đề xuất các giải pháp nhằm quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế trong bối cảnh CNH, HĐH.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu chủ yếu của luận án là các loại hình lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, bao gồm thời gian, không gian, mục đích, lễ vật, lễ nghi, quy trình tổ chức... trong sự đối sánh giữa truyền thống và biến đổi hiện nay. Như vậy, đối tượng của luận án hướng đến tiếp cận một cách tổng thể các khía cạnh liên quan đến các loại hình lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế: Từ đặc trưng môi trường tự nhiên, xã hội, con người đến quy trình tổ chức lễ hội trong quá khứ và hiện nay. Ở đây, đối tượng nghiên cứu của luận án tập trung chủ yếu vào các lễ hội có đầy đủ cả phần lễ và hội, nhưng trong một số trường hợp, chúng tôi tiếp cận nội hàm lễ hội hoặc nghiêng về phần lễ, như lễ hội thờ Nữ thần, thờ Cô hồn, hay chỉ nghiêng về phần hội, như lễ hội kích cầu du lịch Lăng Cô - huyền thoại biển, Phong Hải biển nhớ...

3.2. Phạm vi nghiên cứu

3.2.1. Về không gian

Hiện nay, các lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế được phân bố ở các vùng ven biển của 1 thị xã và 4 huyện là thị xã Hương Trà và các huyện Phú Vang, Quảng Điền, Phong Điền, Phú Lộc. Trong luận án này, bên cạnh những hiểu biết và thu thập tư liệu thành văn về đời sống lễ hội vùng ven biển Thừa Thiên Huế, đề tài chủ yếu tập trung nghiên cứu lễ hội của cư dân ở 3 làng là Hải Nhuận (Phong Hải, Phong Điền), Thai Dương Hạ (Hải Dương, Hương Trà) và An Cư Đông (Thị trấn Lăng Cô, Phú Lộc). Đây là những làng có đời sống lễ hội phong phú, cư dân của làng chủ yếu làm nghề biển và sinh hoạt lễ hội hiện nay đang đứng trước nhiều thách thức do số lượng cư dân của làng di cư lao động ra nước ngoài và vào các thành phố lớn rất nhiều, nên tác động không nhỏ vào văn hóa truyền thống nói chung và lễ hội nói riêng.

3.2.2. Về thời gian

Luận án tập trung nghiên cứu lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế trong cả quá trình từ truyền thống đến những biến đổi hiện nay. Tuy nhiên trong quá trình biến đổi đó, luận án chủ yếu tập trung vào biến đổi lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế gắn với bối cảnh CNH, HĐH từ những năm thập niên 90 của thế kỷ XX đến nay.

4. Nguồn tư liệu nghiên cứu

4.1. Tư liệu điền dã Dân tộc học

Đây là nguồn tư liệu quan trọng nhất được tác giả luận án thu thập thông qua các cuộc điền dã Dân tộc học với việc sử dụng các kỹ năng mô tả, quan sát, điều tra, thảo luận nhóm, phỏng vấn bán cấu trúc, tư liệu ảnh, ghi âm, phỏng vấn người dân tại 3 làng biển ở Thừa Thiên Huế (Hải Nhuận, Thai Dương Hạ, An Cư Đông). Nguồn tư liệu điền dã đó được NCS phân loại, phân tích, đánh giá theo từng nội dung và vấn đề cụ thể.

4.2. Tư liệu thành văn

Các tư liệu thành văn này có thể chia làm hai nhóm sau: Nhóm thứ nhất, nguồn tư liệu liên quan đến lý luận về lễ hội và các loại hình lễ hội ở những vùng miền khác; nhóm thứ hai, nguồn tư liệu liên quan trực tiếp đến văn hóa biển, đến lễ hội của cư dân vùng ven biển miền Trung nói chung và ở Thừa Thiên Huế nói riêng.

5. Đóng góp của luận án

Trên cơ sở kế thừa có chọn lọc thành quả nghiên cứu của các tác giả trong và ngoài nước, luận án có những đóng góp sau đây:

5.1. Về mặt khoa học

- Luận án cung cấp những tư liệu có tính hệ thống về lễ hội của cư dân ven biển, từ truyền thống đến biến đổi trong quá trình CNH, HĐH hiện nay ở tỉnh Thừa Thiên Huế.

- Luận án góp phần làm rõ hơn các giá trị của lễ hội ở cư dân ven biển trong việc phát triển kinh tế du lịch hiện nay trên địa bàn Thừa Thiên Huế nói riêng và Việt Nam nói chung.

- Luận án còn cung cấp những luận cứ khoa học về các tác động tích cực và tiêu cực của sự biến đổi lễ hội hiện nay ở vùng ven biển Thừa Thiên Huế nói riêng và Việt Nam nói chung.

5.2. Về mặt thực tiễn

- Kết quả nghiên cứu của luận án có thể làm cứ liệu tham khảo trong quá trình bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa lễ hội của cư dân ven biển ở Thừa Thiên Huế, để tránh rơi vào tình trạng hiện đại hóa lễ hội, tiếp nhận những yếu tố lai căng làm mất vẻ đẹp linh thiêng và các giá trị truyền thống, hoặc lễ hội bị thương mại hóa ngày càng phổ biến như hiện nay.

- Luận án không chỉ hướng đến thực hiện mục tiêu tạo cơ sở khoa học cho công tác quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị lễ hội của cư dân vùng ven biển miền Trung nói chung và vùng ven biển ở Thừa Thiên Huế nói riêng đạt được nhiều thành quả thiết thực mà còn góp phần vào việc nghiên cứu, khai thác những giá trị của lễ hội nơi đây để đa dạng hóa sản phẩm du lịch, phục vụ phát triển du lịch bền vững nhằm xây dựng một chiến lược phát triển kinh tế biển, góp phần bảo vệ chủ quyền biển đảo của Việt Nam.

- Luận án cung cấp một cách tổng quan về đề tài thông qua việc hệ thống hóa các thông tin thu thập được trong quá trình nghiên cứu tư liệu và điền dã thực tế, góp phần phục vụ cho công tác nghiên cứu trong lĩnh vực văn hóa phi vật thể liên quan đến cư dân vùng biển. Việc hiểu đúng và hiểu sâu về lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế sẽ góp phần đề ra các giải pháp đúng đắn trong việc quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị lễ hội của cư dân ven biển ở Thừa Thiên Huế hiện nay.

- Luận án là tài liệu tham khảo hữu ích cho nhà quản lý văn hóa, nhà nghiên cứu, các giảng viên, nghiên cứu sinh, học viên cao học, sinh viên ngành Dân tộc học/ Nhân học, Văn hóa học, Du lịch học, Sử học, Đông phương học... và cho những ai quan tâm đến văn hóa biển nói chung và lễ hội của cư dân vùng biển nói riêng.

6. Bố cục của luận án

Ngoài phần Mở đầu (6 trang), Kết luận (4 trang), Tài liệu tham khảo (8 trang) và Phụ lục (38 trang), nội dung của luận án bao gồm 4 chương:

Chương 1. Tổng quan tình hình nghiên cứu, cơ sở lý luận, phương pháp nghiên cứu và địa bàn nghiên cứu (34 trang)

Chương 2. Lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế (33 trang)

Chương 3. Biến đổi lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế hiện nay (40 trang)

Chương 4. Bảo tồn và phát huy giá trị của lễ hội ở cư dân ven biển Thừa Thiên Huế (24 trang)

CHƯƠNG 1.

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU, CƠ SỞ LÝ LUẬN, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU VÀ ĐỊA BÀN NGHIÊN CỨU

Ở chương này có 4 nội dung chính được đề cập đến: Tổng quan tình hình nghiên cứu, cơ sở lý luận, phương pháp nghiên cứu và địa bàn nghiên cứu.

Về tình hình nghiên cứu, luận án chia thành 2 nhóm vấn đề: Các công trình nghiên cứu nước ngoài và các công trình nghiên cứu trong nước. Đây là những nguồn tư liệu rất có giá trị, quý giá cung cấp cho tác giả luận án những hiểu biết bước đầu về lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế và những vấn đề đặt ra trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị lễ hội đó hiện nay.

Những công trình nghiên cứu đã được công bố rất có giá trị đối với người thực hiện luận án này, nhưng xét một cách tổng thể các công trình đó còn tản mạn, ít có công trình nghiên cứu đi sâu tìm hiểu lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, từ truyền thống đến biến đổi hiện nay. Trên cơ sở đó, luận án tập trung giải quyết các vấn đề chủ yếu sau đây:

Thứ nhất, luận án tập trung nêu bật cơ sở lý luận, thực tiễn của quá trình hình thành, phát triển và biến đổi lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

Thứ hai, đi sâu khảo sát, nêu bật quy trình tổ chức các lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

Thứ ba, nêu bật các hình thức, xu hướng, nguyên nhân và tác động của sự biến đổi lễ hội ở cư dân ven biển Thừa Thiên Huế hiện nay.

Thứ tư, bàn luận về các giá trị, các cơ sở cho việc đề xuất giải pháp nhằm bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội, từ truyền thống đến biến đổi hiện nay ở cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

Về cơ sở lý luận, luận án đề cập đến các khái niệm: Lễ hội, Lễ hội truyền thống, Biến đổi lễ hội, Vùng ven biển/ ven biển, cư dân vùng ven biển/ cư dân ven biển; và một số lý thuyết, như Lý thuyết về biến đổi văn hóa, Lý thuyết sinh thái văn hóa.

Về phương pháp nghiên cứu, trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử, để thực hiện luận án này, chúng tôi đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể sau đây: Phương pháp điền dã Dân tộc học, phương pháp thu thập tư liệu thành văn, phương pháp lịch

sử và logic, phương pháp so sánh và đối chiếu, phương pháp điều tra xã hội học, phương pháp phân tích và tổng hợp, một số phương pháp nghiên cứu liên ngành khác.

Về địa bàn nghiên cứu: Luận án tập trung đề cập bức tranh chung về thiên nhiên, lịch sử, con người của tỉnh Thừa Thiên Huế và 3 điểm nghiên cứu: Làng Hải Nhuận, làng Thai Dương Hạ và làng An Cư Đông.

Như vậy, ở chương này, chúng tôi đã đề cập các phương pháp nghiên cứu và một số vấn đề lý luận liên quan đến đề tài luận án nhằm vận dụng vào quá trình nghiên cứu. Đây là cơ sở lý luận cơ bản để tiếp cận lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế trong giai đoạn hiện nay. Đồng thời, NCS cũng đã tiến hành phân tích, đánh giá có tính hệ thống các công trình nghiên cứu đã được công bố liên quan đến đề tài. Trên cơ sở đó, các vấn đề được kế thừa và tiếp tục nghiên cứu được thể hiện cụ thể trong nội dung chương này. Ở đây, tổng quan về thiên nhiên, lịch sử và dân cư của vùng ven biển Thừa Thiên Huế nói chung và 3 điểm nghiên cứu là An Cư Đông, Hải Nhuận, Thai Dương Hạ đã được trình bày một cách cụ thể.

Rõ ràng, lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế là một loại hình sinh hoạt văn hóa tinh thần độc đáo, phản ánh đặc trưng văn hóa biển/ chất biển của cư dân nơi đây. Vấn đề ở đây là các loại hình lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế diễn ra như thế nào, các lễ nghi, lễ vật, trò chơi dân gian liên quan đến quá trình tổ chức lễ hội cũng như những biến đổi của đời sống lễ hội hiện nay... Đó là những vấn đề đặt ra, gợi mở cho tác giả luận án tìm tòi nghiên cứu một cách toàn diện và sâu sắc về lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế trong suốt chiều dài lịch sử, từ truyền thống đến biến đổi trong thời đại công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNH, HĐH).

CHƯƠNG 2.

LỄ HỘI TRUYỀN THỐNG

CỦA CƯ DÂN VEN BIỂN THỪA THIÊN HUẾ

Ở Chương hai, sau khi trình bày tổng quan về lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, luận án đề cập đến 5 lễ hội truyền thống: Lễ hội Cầu ngư, lễ hội Nghênh Ông, lễ hội Cầu an, lễ hội thờ Nữ thần, lễ hội thờ Cô hồn.

Các lễ hội được trình bày theo 9 yếu tố: Thời gian, không gian, mục đích, quá trình chuẩn bị, lễ nghi, lễ vật, thành phần tham gia và trang phục lễ hội, trò chơi/ trò diễn và kiêng kỵ.

Rõ ràng, lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế là một loại hình văn hóa phi vật thể, có vị trí quan trọng trong đời sống tinh thần nói chung và đời sống tâm linh nói riêng của cộng đồng dân cư ven biển Thừa Thiên Huế. Tiếp thu những giá trị truyền thống của cư dân nông nghiệp lúa nước cũng như các di sản văn hóa của người Chăm-pa tiền trú nơi đây, cộng đồng dân cư ven biển Thừa Thiên Huế trong quá trình định cư ở vùng ven biển, họ quen dần với nghề biển, kinh tế biển và theo đó tính biển, văn hóa biển của con người nơi đây ngày một sâu đậm. Một trong những biểu hiện của văn hóa biển đậm nét của cộng đồng cư dân này là đời sống lễ hội, tiêu biểu là lễ hội thờ Nữ thần, Cầu ngư, Cầu an, đua thuyền, Nghênh Ông... Mỗi lễ hội đều có ý nghĩa riêng và ít nhiều có sự khác nhau về lễ nghi, lễ vật, trò diễn, nhưng đều cùng chung một mục đích là cầu mong thần linh phù hộ cho dân làng đánh bắt được nhiều cá tôm, đi biển được bình an, dân làng được ấm no, hạnh phúc.

Không gian văn hóa lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế bảo lưu những giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể truyền thống, như lễ vật, ẩm thực, trang phục, nhạc cụ, các điệu múa hát, trò chơi dân gian, kiến trúc đền miếu, lăng, đình... Trải qua bao biến cố thăng trầm của lịch sử vẫn không làm phai mờ vẻ đẹp tinh tế đầy tính nghệ thuật, kết tinh thành nét đẹp văn hóa lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế. Và hơn thế nữa, lễ hội còn mang giá trị có kết quan hệ cộng đồng, tình làng, nghĩa xóm, là nơi truyền dạy những tri thức/ kinh nghiệm đi biển, ứng phó với thiên tai, là nơi để người dân giao cảm với thần linh để mong được chở che, phù hộ trong cuộc sống trước biển khơi đầy may rủi. Vì vậy, lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế được xem là di sản văn hóa phi vật thể sống động và đã thực sự trở thành nét đẹp trong đời sống của người dân vùng ven biển Thừa Thiên Huế. Có biết

bao nhiêu điều thú vị, bí ẩn đằng sau phần nổi của các lễ hội truyền thống khiến du khách thập phương khi đến thăm vùng biển Thừa Thiên Huế không khỏi bị cuốn hút được thưởng lãm, khám phá. Tuy nhiên, cùng với quá trình hiện đại hóa, lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế đã có nhiều biến đổi về nhiều mặt, như biến đổi về lễ nghi, lễ vật, nghệ thuật trang trí, trò diễn và xuất hiện lễ hội mới... Những biến đổi đó đã đặt ra nhiều vấn đề nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án, như nguyên nhân biến đổi là gì? xu hướng biến đổi ra sao? tác động của quá trình biến đổi lễ hội ấy như thế nào?... Đây là những vấn đề quan trọng để NCS cần phải nghiên cứu một cách thấu đáo ở chương sau.

CHƯƠNG 3.

BIẾN ĐỔI LỄ HỘI CỦA CƯ DÂN VEN BIỂN THỪA THIÊN HUẾ HIỆN NAY

Sau khi trình bày tổng quan về sự biến đổi lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế hiện nay, luận án tập trung đề cập đến sự biến đổi của 5 lễ hội: Lễ hội Cầu ngư, lễ hội Nghênh Ông, lễ hội Cầu an, lễ hội thờ Nữ thần, lễ hội thờ Cô hồn trong bối cảnh CNH, HĐH hiện nay.

Sự biến đổi của các lễ hội được trình bày theo 9 yếu tố: Thời gian, không gian, mục đích, quá trình chuẩn bị, lễ nghi, lễ vật, thành phần tham gia và trang phục lễ hội, trò chơi/ trò diễn và kiêng kỵ.

Tiếp đến, luận án đề cập đến các lễ hội hiện đại theo hướng thiên về phân hội, với lễ hội “Lăng Cô, huyền thoại biển” và lễ hội “Phong Hải biển nhớ”...

Ở Chương này, luận án nêu nguyên nhân của sự biến đổi lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, như đời sống kinh tế của người dân được nâng cao, kinh tế thị trường, tác động khoa học công nghệ, các chính sách xã hội, thay đổi môi trường... và các xu hướng biến đổi, như biến đổi một số mặt của lễ hội, đứt gãy lễ hội, xuất hiện lễ hội mới, và tác động của biến đổi lễ hội đến đời sống xã hội ở cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

Như vậy, cùng với Chiến lược phát triển bền vững vùng biển của Đảng và Nhà nước Việt Nam, cùng với tác động của quá trình CNH, HĐH, đời sống của cộng đồng ven biển Thừa Thiên Huế ngày càng được nâng cao. Thêm vào đó, do biến đổi khí hậu diễn ra ngày càng mạnh mẽ, nên môi trường biển cũng có nhiều thay đổi, như lũ bão thường xuyên, hải sản gần bờ có xu hướng khan hiếm... Tất cả những điều đó là nhân tố tác động đến sự thay đổi đời sống lễ hội của cộng đồng dân cư ven biển Thừa Thiên Huế. Những thay đổi đó diễn ra theo nhiều xu hướng: hoặc là tiếp nhận một số yếu tố văn hóa bên ngoài để hình thành lễ hội mới, hoặc ảnh hưởng đời sống hiện đại làm thay đổi một số mặt trong lễ hội truyền thống, hoặc đứt gãy/ lãng quên làm mất đi một số lễ hội truyền thống...

Nhìn chung, lễ hội hiện nay ở cộng đồng cư dân ven biển Thừa Thiên Huế diễn ra theo các xu hướng, như xuất hiện lễ hội mới, thay đổi một số yếu tố trong lễ hội truyền thống, như thời gian lễ hội rút ngắn, lễ vật đơn giản hơn, trò chơi trong lễ hội có sự pha tạp giữa truyền thống

và hiện đại, phương tiện tổ chức lễ hội hiện đại... lãng quên một số lễ hội truyền thống.

Những thay đổi đó có thể là bình thường, hợp lý, nhưng cũng có những thay đổi không bình thường, tạo nên những vết gợn, vết nhòe trong đời sống lễ hội, như trang phục của người tham dự lễ hội kịch cớm, lai căng, cờ phướn truyền thống trong môi trường lễ hội không được chú trọng, lễ vật là sản phẩm các món ăn nhanh, đồ hộp, bia, rượu mang tính công nghiệp, các trò chơi trong lễ hội cũng lai căng nửa cũ nửa mới... Vì vậy, cần phải tìm hiểu những điểm mạnh và điểm yếu, cơ hội và thách thức của sự biến đổi lễ hội hiện nay ở cộng đồng cư dân ven biển Thừa Thiên Huế để tạo cơ sở khoa học cho công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội trong bối cảnh hiện nay ở cộng đồng cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

CHƯƠNG 4.

BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY CÁC GIÁ TRỊ LỄ HỘI CỦA CƯ DÂN VEN BIỂN THỪA THIÊN HUẾ

Ở Chương này, luận án đề cập đến các giá trị đặc trưng của lễ hội và luận bàn cơ sở các văn bản pháp lý và cấu trúc SWOT để đưa ra các giải pháp nhằm bảo tồn, phát huy giá trị hoạt động lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế hiện nay.

Như vậy, lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, cả truyền thống và biến đổi đều mang trong mình những giá trị đặc trưng: Giá trị cộng đồng, giá trị tâm linh, giá trị giáo dục, giá trị văn hóa, giá trị kinh tế... Những giá trị đó đang được các cộng đồng dân cư ven biển Thừa Thiên Huế bảo tồn và phát huy. Tuy nhiên, đời sống lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế hiện nay bên cạnh những điểm mạnh, như lễ hội luôn nhận được sự tôn trọng và tình cảm thiêng liêng của người dân, các lễ hội truyền thống về cơ bản vẫn được bảo tồn và phát huy giá trị, lễ hội mới đều mang đến sinh hoạt văn hóa vui chơi lành mạnh... vẫn tồn tại những điểm yếu, như một số lễ hội truyền thống bị thu hẹp quy mô, hình thức, lễ vật dâng hiến cho thần linh và ăn uống trong thời gian tổ chức của một số lễ hội còn lãng phí, tồn tại những yếu tố tiêu cực trong trang phục, trình diễn, trong trang trí không gian lễ hội, người tham dự lễ hội còn mơ hồ, không hiểu hết giá trị, ý nghĩa, nguồn gốc của lễ hội, các lễ hội mới nặng về kịch bản, sân khấu... Bên cạnh những cơ hội, như xu thế phát triển văn hóa biển đảo đã tạo cơ hội cho việc phục hồi, bảo tồn, phát huy các lễ hội; nhận thức về tầm quan trọng của công tác bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội gắn với việc phát triển kinh tế, xã hội, bảo vệ chủ quyền biển đảo của chính quyền địa phương và người dân ngày càng được nâng cao; hoạt động du lịch thúc đẩy lễ hội; đời sống kinh tế ngày càng cải thiện, nhu cầu tinh thần theo đó nâng cao, người dân có điều kiện để bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội... Tuy nhiên, vẫn tồn tại những thách thức, như lớp người già có nhiều am hiểu về lễ hội đó ngày càng ít dần, sức ép của quá trình CNH, HĐH, sức ép của kinh tế thị trường...

Trên cơ sở phân tích những giá trị, những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của lễ hội hiện nay ở cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, NCS đã nêu lên các nguyên tắc bảo tồn và đề xuất có tính bàn luận về các giải pháp nhằm bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, như gắn công cuộc bảo tồn và phát huy giá trị lễ

hội với việc phát triển bền vững xã hội, bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội của cư dân ven biển ven biên Thừa Thiên Huế phải đặt trong môi trường cộng đồng, bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội phải gắn với việc xây dựng mô hình làng văn hóa, xây dựng bộ quy tắc ứng xử văn hóa trong lễ hội, xã hội hóa công tác bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội, lựa chọn hình thức thích hợp để bảo tồn giá trị lễ hội, xây dựng Đề án bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội, tăng cường công tác quản lý và quy hoạch hoạt động lễ hội ở cư dân ven biển Thừa Thiên Huế...

Vấn đề ở đây là phải nghiên cứu khảo sát tường tận lịch sử hình thành, mục đích, giá trị và quy trình tổ chức lễ hội truyền thống và trên cơ sở môi trường sống nhiều biến đổi hiện nay, để tìm ra những hình thức bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội của người dân ven biển Thừa Thiên Huế, nhằm không chỉ phát triển bền vững xã hội của các cộng đồng dân cư ven biển Thừa Thiên Huế mà còn góp phần thực hiện tốt việc bảo vệ chủ quyền biển đảo thiêng liêng của Việt Nam.

KẾT LUẬN

Qua việc tìm hiểu lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, từ truyền thống đến biến đổi, chúng ta có thể rút ra những kết luận cơ bản sau đây:

1. Thừa Thiên Huế có đường bờ biển dài trên 120 km, với nhiều cảng nước sâu, vịnh đẹp và đặc biệt biển nơi đây nằm trong bối cảnh chung của vùng biển Trung Bộ rất phong phú nguồn lợi hải sản. Thêm vào đó, do dãy núi Trường Sơn chạy dọc theo hướng Đông Nam, có nơi lan ra tận biển, nên đồng bằng nơi đây eo hẹp, sinh kế nông nghiệp không đảm bảo mưu sinh cho người dân. Vì vậy, những người Chăm-pa tiền trú ở vùng đất này vừa làm nông vừa giỏi nghề biển, và theo dòng chảy của lịch sử, người Việt theo Chúa Nguyễn Hoàng vào khai phá miền đất này đã chú trọng chiếm lĩnh vùng ven biển để mưu sinh. Họ không “quai đê lấn biển” như ở Bắc Bộ, mà tập trung công sức, trí tuệ, học hỏi kinh nghiệm đi biển của người Chăm-pa và dần đúc rút nhiều kinh nghiệm đóng thuyền đi biển, đánh bắt cá không chỉ “cận bờ, cận duyên”, mà vươn ra ngoài khơi xa. Những cộng đồng dân cư đó đã hình thành những làng quê thơ mộng, trữ tình ven biển, với sinh kế chính là nghề đánh bắt và chế biến hải sản. Theo đó, đời sống văn hóa của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế mang sắc thái, chất biển rất sâu sắc, như phương tiện đi biển, ngư cụ lưới mành, nghề chế biến mắm, ruốc, miếu thờ, lễ thờ ngư Ông, các tín ngưỡng dân gian, các loại hình lễ hội thờ cá Ông, thờ Nữ thần... Trong các làng ven biển Thừa Thiên Huế có ba làng rất đặc trưng mà luận án chọn làm điểm nghiên cứu, đó là làng An Cư Đông, làng Hải Nhuận, làng Thai Dương Hạ. Đây là những làng vừa có phong cảnh thiên nhiên hữu tình, người dân của làng sống chủ yếu bằng nghề biển và đời sống văn hóa tinh thần, nhất là lễ hội rất phong phú.

2. Tiếp thu những giá trị truyền thống của cư dân nông nghiệp lúa nước, cộng đồng cư dân ven biển Thừa Thiên Huế trong quá trình định cư, họ quen dần với nghề biển, kinh tế biển và theo đó tính biển, văn hóa biển của con người nơi đây ngày một sâu đậm. Một trong những biểu hiện của văn hóa biển sâu đậm của cộng đồng cư dân này là đời sống lễ hội. Lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế mang tính biển, văn hóa biển của con người nơi đây. Đó là hệ thống những lễ hội gắn với tín ngưỡng thờ thần biển, thần bảo trợ nghề nghiệp của cộng đồng như lễ hội Cầu ngư, lễ hội Nghênh Ông, lễ hội Cầu an, lễ hội thờ Nữ thần, lễ hội thờ Cô hồn... Mỗi lễ hội đều có ý nghĩa riêng và ít nhiều

có sự khác nhau về lễ nghi, lễ vật, trò diễn, nhưng đều cùng chung một mục đích là cầu mong thần linh phù hộ cho dân làng đánh bắt được nhiều cá tôm, đi biển được bình an, dân làng được ấm no, hạnh phúc.

Không gian văn hóa lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế bảo lưu những giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể truyền thống, như lễ vật, trang phục, ẩm thực, nhạc cụ, các điệu múa hát, trò chơi dân gian, kiến trúc đền miếu, lăng, đình... Trải qua bao biến cố thăng trầm của lịch sử vẫn không làm phai mờ vẻ đẹp tinh tế đầy tính nghệ thuật, kết tinh thành nét đẹp văn hóa lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế. Và hơn thế nữa, lễ hội còn là môi trường thắt chặt quan hệ cộng đồng, tình làng, nghĩa xóm, là nơi truyền dạy những tri thức/ kinh nghiệm đi biển, ứng phó với thiên tai, là nơi để người dân giao cảm với thần linh để mong được chở che, phù hộ trong cuộc sống trước biển khơi đầy may rủi. Vì vậy, lễ hội truyền thống của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế được xem là di sản văn hóa phi vật thể sống động và đã thực sự trở thành nét đẹp trong đời sống của người dân vùng biển Thừa Thiên Huế. Có biết bao nhiêu điều thú vị, bí ẩn đằng sau phần nổi của các lễ hội truyền thống khiến du khách thập phương khi đến thăm vùng biển Thừa Thiên Huế không khỏi bị cuốn hút muốn được thưởng lãm, khám phá.

3. Trong những năm qua, cùng với Chiến lược phát triển bền vững vùng biển đảo của Đảng, Nhà nước Việt Nam và tác động của quá trình CNH, HĐH, đời sống của cộng đồng cư dân ven biển Thừa Thiên Huế ngày càng được nâng cao. Thêm vào đó, sự biến đổi khí hậu diễn ra ngày càng mạnh mẽ nên môi trường biển cũng có nhiều thay đổi, như lũ bão thường xuyên, hải sản gần bờ có xu hướng khan hiếm... Tất cả những điều đó là nhân tố tác động đến sự thay đổi đời sống lễ hội của cộng đồng dân cư ven biển Thừa Thiên Huế. Những thay đổi đó diễn ra theo nhiều xu hướng, hoặc là tiếp nhận một số yếu tố văn hóa bên ngoài để hình thành lễ hội mới, hoặc ảnh hưởng đời sống hiện đại làm thay đổi một số mặt trong lễ hội truyền thống, hoặc đứt gãy/ lãng quên làm mất đi một số lễ hội truyền thống...

Lễ hội hiện nay ở cộng đồng cư dân ven biển Thừa Thiên Huế diễn ra theo các xu hướng, như xuất hiện lễ hội mới, thay đổi một số yếu tố trong lễ hội truyền thống, thời gian lễ hội rút ngắn, lễ vật đơn giản hơn, trò chơi trong lễ hội có sự pha tạp giữa truyền thống và hiện đại, phương tiện tổ chức lễ hội hiện đại...

Những thay đổi đó có thể là bình thường, hợp lý, mang nhiều tác động tích cực, như thúc đẩy kích cầu du lịch, quảng bá văn hóa biển đảo

Việt Nam ra nhiều vùng miền trong và ngoài nước, kết hợp tuyên truyền, phổ kiến kiến thức, pháp luật về biển đảo nhưng cũng có những thay đổi mang tác động tiêu cực, như thương mại hóa lễ hội, làm suy giảm tính thiêng, tính cộng đồng trong lễ hội. Thêm vào đó, có những biến đổi tạo nên những vết gợn, vết nhòa trong đời sống lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế như trang phục của người tham dự lễ hội, cờ phướn truyền thống trong môi trường lễ hội không được chú trọng, lễ vật là sản phẩm mang tính công nghiệp, các trò chơi trong lễ hội cũng lai căng nửa cũ nửa mới...

4. Lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, từ truyền thống đến biến đổi, đều mang những giá trị đặc trưng, như giá trị cộng đồng, giá trị giáo dục, giá trị tâm linh, giá trị kinh tế... Theo đó, hoạt động lễ hội hiện nay và công tác bảo tồn, phát huy các giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế có được những điểm mạnh, như sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, lễ hội luôn nhận được sự tôn trọng và tình cảm thiêng liêng của người dân, các lễ hội truyền thống về cơ bản vẫn được bảo tồn và phát huy giá trị, lễ hội mới đều mang đến sinh hoạt văn hóa vui chơi lành mạnh, giá trị lễ hội gắn với việc phát triển kinh tế, xã hội, bảo vệ chủ quyền biển đảo, hoạt động du lịch nói chung và du lịch gắn với văn hóa, thiên nhiên vùng ven biển ngày càng được chú trọng khai thác... Nhờ vậy, đời sống kinh tế của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế ngày càng được cải thiện, nhu cầu tinh thần theo đó được nâng cao và đến lượt mình, lễ hội có điều kiện để bảo tồn và phát huy giá trị...

5. Tuy nhiên, môi trường lễ hội hiện nay của cộng đồng cư dân ven biển Thừa Thiên Huế cũng còn tồn tại nhiều điểm yếu và thách thức, như sự can thiệp của chính quyền địa phương ít nhiều làm giảm tính tự chủ/ tự quyết của cộng đồng trong hoạt động lễ hội; sự tham gia/ hỗ trợ của các công ty sự kiện tác động đến quá trình hiện đại hóa lễ hội; thiếu kế hoạch, đề án cụ thể cho việc quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội; lễ vật dâng hiến cho thần linh và ăn uống trong thời gian tổ chức của một số lễ hội còn lãng phí; tồn tại những mặt trái trong trang phục, trình diễn, trang trí không gian lễ hội, người tham dự lễ hội còn mơ hồ, không hiểu hết giá trị, ý nghĩa, nguồn gốc của lễ hội, các lễ hội mới nặng về kịch bản, sân khấu, sức ép của kinh tế thị trường, biến đổi khí hậu đang diễn biến ngày càng phức tạp...

6. Trên cơ sở phân tích những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức cũng như dựa vào các văn bản pháp lý về việc bảo tồn, phát huy giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, công việc bảo tồn và phát

huy di sản văn hóa đó cần thực hiện tốt các giải pháp, như gắn công cuộc bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội với việc phát triển bền vững xã hội, bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội phải đặt trong môi trường cộng đồng, bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội phải gắn với việc xây dựng mô hình làng văn hóa, xã hội hóa công tác bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội, lựa chọn hình thức thích hợp để bảo tồn giá trị lễ hội, xây dựng Đề án bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội, tăng cường công tác quản lý và quy hoạch hoạt động lễ hội, phải nghiên cứu khảo sát tường tận lịch sử hình thành, mục đích, giá trị và quy trình tổ chức lễ hội truyền thống và trên cơ sở môi trường sống nhiều biến đổi hiện nay, để tìm ra những hình thức bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội của người dân ven biển Thừa Thiên Huế, nhằm không chỉ phát triển bền vững xã hội của các cộng đồng dân cư nơi đây mà còn góp phần thực hiện tốt việc bảo vệ chủ quyền biển đảo thiêng liêng của đất nước Việt Nam.

Với tinh thần đó, người thực hiện luận án “Lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế - Truyền thống và biến đổi” đề xuất những vấn đề cơ bản sau đây:

- Tiến hành tổng kiểm kê, nghiên cứu đánh giá, số hóa thực trạng, giá trị hệ thống lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế. Từ đó có cơ sở xây dựng Đề án bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế đề nghị cấp có thẩm quyền phê duyệt.

- Xã hội hóa việc bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, trên cơ sở phát huy vai trò của cộng đồng. Lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế phải được bảo tồn và phát huy trong đời sống cộng đồng và chỉ có thể được bảo tồn và phát huy giá trị bởi cộng đồng. Nhân dân là chủ thể đóng vai trò quan trọng trong việc bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội đó một cách bền vững. Bởi vậy, điều quan trọng là phải xây dựng kế hoạch tuyên truyền quảng bá, tầm quan trọng của việc bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế, qua đó nâng cao nhận thức của mọi tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ, nâng cao niềm tự hào, để cả cộng đồng cùng chung tay tham gia vào công tác bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội.

- Xây dựng bộ quy tắc ứng xử văn hóa trong lễ hội và kế hoạch bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội có tính khoa học và thực tiễn để tránh những việc phục dựng, tổ chức lễ hội sai lệch, phản cảm, ảnh hưởng đến tính chân thực và giá trị của lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế.

- Phát huy giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế theo hướng xây dựng các tour, tuyến du lịch văn hóa biển. Đồng thời, cần chú

trọng giải quyết hài hòa mối quan hệ và quyền lợi của các bên tham gia, nhất là cộng đồng địa phương với tư cách là chủ nhân của sản phẩm du lịch lễ hội đó.

Hy vọng, với nghiên cứu có tính hệ thống, chuyên sâu và những đề xuất cụ thể, thiết thực nêu trên sẽ góp phần làm sáng rõ hơn về các yếu tố truyền thống và biến đổi lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế để nâng cao hiệu quả việc bảo tồn và phát huy các giá trị lễ hội của cư dân ven biển Thừa Thiên Huế trong bối cảnh CNH, HĐH hiện nay.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ

1. Nguyễn Thị Hoài Phúc (2018), *Khai thác các giá trị văn hóa phi vật thể của cư dân vùng ven biển Thừa Thiên Huế trong phát triển du lịch bền vững*, T/c Khoa học Đại học Huế, Tập 127, số 6A, 2018, tr.5-13

2. Nguyễn Thị Hoài Phúc (2019), *The specific cultural values of people in the Central coastal zone of Vietnam*, Hội thảo Khoa học quốc tế Văn hóa sông nước ở Đông Nam Á, bảo tồn và phát triển, Cần Thơ, 2019

3. Nguyễn Thị Hoài Phúc (2019), *Văn hóa biển của cư dân vùng duyên hải miền Trung: từ loại hình đến các giá trị đặc trưng*, Hội thảo Chuyên gia 2019 xây dựng mạng lưới di sản văn hóa phi vật thể biển, Hội An

4. Nguyễn Thị Hoài Phúc (2021), *Di sản văn hóa phi vật thể của cư dân ven biển tỉnh Thừa Thiên Huế với định hướng phát triển bền vững xã hội*, T/c Khoa học Trường Đại học Khoa học Huế, số 18/ 2021

5. Nguyễn Thị Hoài Phúc (2021), *The intangible cultural heritage of people living in Thua Thien Hue coastal zone in sustainable development*, T/c Khoa học Đại học Huế, tập 130, số 6E, 2021

6. Nguyễn Thị Hoài phúc (2021), *Những giá trị văn hóa đặc trưng của cư dân ven biển Trung Trung Bộ Việt Nam*, T/c Khoa học Đại học Huế, tập 130, số 6D, 2021.

**HUE UNIVERSITY
UNIVERSITY OF SCIENCES**

NGUYEN THI HOAI PHUC

**FESTIVALS OF COASTAL RESIDENTS IN THUA THIEN HUE
- TRADITION AND CHANGE**

MAJOR: ETHNOLOGY

CODE: 931.03.10

SUMMARY OF DOCTORAL THESIS IN ETHNOGRAPHY

SUPERVISORS:

PROF. NGO VAN LE, PHD

PROF. PHD. NGUYEN VAN MANH

HUE - 2021

Scientific supervisors:

1. Prof. Ngo Van Le, PHD
2. Prof. PHD. Nguyen Van Manh

Reviewer 1:

Reviewer 2:

Reviewer 3:

The thesis will be presented at Hue University's thesis grading
committee at:

at h on

The thesis can be found at:

PREAMBLE

1. Reasons for choosing the topic

Festivals are cultural and spiritual activities of mankind that have existed for generations. Since ancient times, when people worked for a living, they had to needs to express their joy in their achievements. After returning from hunting and gathering, they gathered around the fire - the center of the clan - to eat, drink and dance to express their strength, joy and wish the gods would bless them to achieve success at work. Those were the earliest forms of festivals of human communities in history. Attached to the festival is a system of folk games with the meaning of connecting the community, attracting people to participate voluntarily and passionately.

Every nation in the world has festivals. Festivals as a type of special cultural and spiritual activities are collective in order to meet and satisfy spiritual needs and strengthen the sense of community. These festivals contain and reflect many aspects of the economic, cultural, social, psychological, personality, belief, and religious life of ethnic groups across our planet.

In Vietnam, festivals are the most prominent feature of communities. In mountainous areas, there are festivals related to the forest and to the economic cycle of shifting cultivation. In the coastal areas, there are the festivals such as Fish festival, the Welcome Whale festival, and the Quiet-seeking festival. When writing about traditional festivals, researchers not only describe the process, operation method, worshiping characters, rituals, performances, offerings, folk games, costumes, and culinary arts, making clear the meaning of historical and cultural value of the festivals for the communities and ethnic groups, but also their theoretical aspect, considering the festival as a precious heritage that should be preserved and passed on to the next generation. The festivals thus convey many unique values, such as spiritual values, human values, aesthetic values, values of community cohesion, and connection between tradition and modernity. It is an opportunity for people to worship the gods and an opportunity to create unique games, dances and songs. It is also an opportunity for people to transfer their professional and life experiences to each other.

Those values are further enhanced in the coastal residential environment, because the people there have to face the volatile nature and the result of labor, production, and daily life are often not due to

their decision. All that made them believe in the gods and in the protection of the sea. It also became a condition for the beliefs and festivals of coastal residents to arise and develop stronger.

Thua Thien Hue has a coastline of over 120km with a large coastal community. For a long time, the coastal residential community of Thua Thien Hue has gathered and created for itself a rich and diverse marine cultural treasure. They are Vietnamese from the Northern Delta on the way to the southwards march, bringing with them smallholder farming culture, interacting with the inhabitants of Champa residents who are good at marine economy and marine exploitation. They receive, create and develop new cultural characteristics bearing the sea characteristics and marine cultural values. Those cultural values are expressed through the image of the wooden boat, the means of catching seafoods, the crafts associated with the sea, the folk religious activities and especially the festivals such as Fish festival, the Welcome Whale festival, boat racing festival. Those cultural and festival values are increasingly being preserved and promoted not only in the work of survival, in the spiritual life, and in tourism activities, but also as the motivation force and strength for the protection of the sacred sea and island rights of Vietnam today.

Utilizing the values of cultural heritage and festivals of coastal residents of Thua Thien Hue satisfies spiritual needs, performs the function of community cohesion, arouses the spirit of love for the homeland and the country, and contributes to sustainable social development and implementation of the Resolution of the 8th Conference of the 12th Central Committee of the Party on the Strategy for sustainable development of Vietnam's marine economy to 2030, with a vision to 2045.

Due to that importance, many scientists have recently been interested in approaching this research direction. Many authors have published works that have mentioned more or less the cultural types of coastal residents, such as Le Van Ky et al. (2000), "Thuan An Sea Village"; Nguyen Duy Thieu (2002), and "The Fisherman Community in Vietnam." Although there is interest in the research of the culture of the coastal people in Thua Thien Hue, the studies of their festivals are not a significant part of the content in general studies on culture in Thua Thien Hue. These works mainly survey the history and culture of sea villages, but there is no systematic research on festivals of the coastal

residents in Thua Thien Hue from tradition to change and propose solutions to manage, and to preserve and promote its value in community life today.

In particular, the festival culture of coastal residents in Thua Thien Hue province in recent years, due to the impact of the industrialization and modernization process in Vietnam, has more or less changed in some aspects in offerings, rituals, costumes, cuisine, and games. These changes are normal, but also have elements that are not suitable with traditional customs and traditions, causing the festivals here to blur, ripple, thus need to be adjusted so that the value of this intangible cultural activity would be increasingly preserved and promoted.

From the above reasons, we choose the issue "Festivals of coastal residents in Thua Thien Hue - Tradition and change" as the topic of our PhD's thesis.

2. Research goals and missions

2.1. Goals of the research

Implementing the topic "Festivals of coastal residents of Thua Thien Hue - Tradition and change", the thesis aims to fully and comprehensively identify the festive life of coastal residents of Thua Thien Hue from traditional to modern; the typical values of the festivals to the cultural life of the community; and then propose solutions to preserve and promote them.

In addition to the general objective, the thesis also achieves the following specific goals:

- On the basis of the study of traditional festivals, the thesis contributes to a deeper analysis of the values of festival culture in the spiritual life of the coastal residents of Thua Thien Hue and clarifies the changes, identifying positive and negative aspects of the current festival change of coastal residents in Thua Thien Hue.

- On the basis of scientific arguments, the thesis aims to discuss and propose solutions to manage, preserve and promote the values of traditional festivals as well as the values of festival transformation of coastal residents in Thua Thien Hue, contributing to tourism development and the current seaward strategy of the Party and State of Vietnam.

2.2. Research mission

To clarify the above objectives, the thesis will have the following tasks:

- Systematize research theories, investigate and survey the traditional festivals of coastal residents in Thua Thien Hue.
- Analyze and compare traditional festivals with the changing modern festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue.
- Analyze the causes and trends, identify the positive and negative aspects of the festival changes of the coastal people in Thua Thien Hue.
- Research scientific and practical arguments to discuss and propose solutions to manage, preserve and promote the festival values of coastal residents in Thua Thien Hue in the context of industrialization and modernization.

3. Subject and scope of research

3.1. Research subjects

The main research object of the thesis is the types of festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue, including time, space, purpose, offerings, rituals, and organizational processes in comparison between tradition and modern change. Thus, the object of the thesis aims to approach overall aspects related to the types of festivals of coastal residents in Thua Thien Hue from the characteristics of the natural, social, and human environment to past and present festival process. Here, the research object focuses mainly on festivals that have both ceremony and gala parts, but in some cases, we approach the festival connotation or lean towards the ceremony part, such as the festival of worshipping Goddesses, worshipping forsaken spirits, or just leaning towards the festival, such as Lang Co tourism stimulation festival - Legend of the sea, Phong Hai sea remember.

3.2. Research scope

3.2.1. About space

Currently, festivals of coastal residents in Thua Thien Hue are distributed in the coastal areas of one town and four districts, namely Huong Tra town and Phu Vang, Quang Dien, Phong Dien, and Phu Loc districts. In this thesis, in addition to understanding and collecting written materials about the festival life in the coastal area of Thua Thien Hue, the main topic focuses on researching the festivals of residents in 3 villages, Hai Nhuan (Phong Hai, Phong Dien), Thai Duong Ha (Hai Duong, Huong Tra) and An Cu Dong (Lang Co Town, Phu Loc). These

villages with a rich festival life, and the inhabitants who mainly work in the sea and live in festivals are currently facing many challenges due to the increasing number of residents of the villages migrating to work abroad and big cities, therefore impact on traditional culture in general and festivals in particular is not insignificant.

3.2.2. About time

The thesis focuses on studying festivals of coastal residents in Thua Thien Hue in the process from tradition to current changes. However, in that transformation process, the thesis mainly focuses on changing festivals of coastal residents in Thua Thien Hue associated with the context of industrialization and modernization from the 90's of the twentieth century to the present.

4. Research materials

4.1. Ethnographic field materials

This is the most important source of material collected by the author of the thesis through ethnographic fieldwork with the use of skills of description, observation, investigation, group discussion, semi-structured interview, photographic materials, audio recordings, and interviews with people in three coastal villages in Thua Thien Hue (Hai Nhuan, Thai Duong Ha, An Cu Dong). Those field materials are classified, analyzed and evaluated by postgraduate according to each specific content and problem.

4.2. Written material

These written documents can be divided into the following two groups: the first group, sources related to the theory of festivals and festival types in other regions; the second group, the source material directly related to the marine culture, to the festival of the inhabitants of the central coastal region in general and in Thua Thien Hue in particular.

5. Thesis' contribution

On the basis of selective inheritance of research results of domestic and foreign authors, the thesis has the following contributions:

5.1. Scientific significance

- The thesis provides systematic information on festivals of coastal residents, from tradition to change in the current process of industrialization and modernization in Thua Thien Hue province.

- The thesis contributes to clarifying the values of festivals in coastal communities in the current economic and tourism development in Thua Thien Hue in particular and Vietnam in general.

- The thesis also provides scientific arguments on the positive and negative impacts of the current festival change in the coastal area of Thua Thien Hue in particular and Vietnam in general.

5.2. Practical significance

- The research results of the thesis can serve as a reference for preserving and promoting the festival cultural values of coastal residents in Thua Thien Hue, to avoid adopting hybrid elements that lose their sacred beauty and traditional values during festival modernization, or commercialized festivals increasingly popular today.

- The thesis is not only aimed at realizing the goal of creating a scientific basis for better management, conservation and promotion of festival values of the inhabitants of the central coastal region in general and the coastal area in Thua Thien Hue in particular, but also contributed to the research and exploitation of the values of the festivals here to diversify tourism products and to serve sustainable tourism development in order to build a marine economic development strategy, contributing to protecting Vietnam's sovereignty over sea and islands.

- The thesis provides an overview of the topic through systematizing the information collected in the process of document research and fieldwork, contributing to research in the field of intangible culture related to marine inhabitants. Proper understanding and in-depth understanding of festivals of coastal residents in Thua Thien Hue will contribute to providing the right solutions in the management, conservation and promotion of festival values of coastal residents in Thua Thien Hue today.

- The thesis is a useful reference for cultural managers, researchers, lecturers, graduate students, students majoring in Ethnology/Anthropology, Culture Studies, Tourism Studies, History, Oriental Studies, and for those who are interested in marine culture in general and the festivals of coastal residents in particular.

6. Thesis layout

In addition to the Introduction (6 pages), Conclusion (4 pages), References (8 pages) and Appendix (38 pages), the content of the thesis includes 4 chapters:

Chapter 1. Overview of research situation, theoretical basis, research methods and research area (34 pages)

Chapter 2. Traditional festivals of coastal residents in Thua Thien Hue (33 pages)

Chapter 3. Changing festivals of present-day coastal residents in Thua Thien Hue (40 pages)

Chapter 4. Preserving and promoting the value of festivals in coastal communities in Thua Thien Hue (24 pages)

CHAPTER 1.

OVERVIEW OF RESEARCH SITUATION, THEORETICAL BASIS, RESEARCH METHODS AND RESEARCH AREA

In this chapter, there are 4 main contents mentioned: Overview of the research situation, theoretical basis, research method and research area.

Regarding the research situation, the thesis is divided into two groups of exploration: foreign research works and domestic research works. These are very valuable resources that provide the author of the thesis with initial understanding of festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue and the problems posed in the conservation and promotion of these festivals and the value of these festivals today.

Published research works are very valuable to the people who carry out this thesis, but in general, these works are scattered. There are few studies that delve deeply into the festivals of coastal residents in Thua Thien Hue, from tradition to present change. On that basis, the thesis focuses on solving the following main issues:

Firstly, the thesis focuses on highlighting the theoretical and practical basis of the process of formation, development and transformation of the festivals of coastal residents in Thua Thien Hue.

Secondly, in-depth survey, highlighting the process of organizing traditional festivals of coastal residents in Thua Thien Hue.

Thirdly, highlight the forms, trends, causes and impacts of festival changes in coastal communities in Thua Thien Hue today.

Fourthly, discuss values, the basis for proposing solutions to preserve and promote festival values, from tradition to current changes in coastal communities in Thua Thien Hue.

On the theoretical basis, the thesis refers to the following concepts: Festivals, Traditional festivals, Changing festivals, Coastal regions, coastal residents, and some theories, such as Theory of Cultural Change and Theory of Cultural Ecology.

Regarding research methods, on the basis of dialectical and historical materialism methodology, to carry out this thesis, we have used the following specific research methods: Ethnic field methods of collecting written material, historical and logical methods, comparative and contrasting methods, sociological investigation methods, analytical and synthesis methods, and some interdisciplinary research methods.

About the research area: The thesis focuses on the general picture of nature, history and people of Thua Thien Hue province and three research sites: Hai Nhuan village, Thai Duong Ha village and An Cu Dong village.

Thus, in this chapter, we have mentioned the research methods and some theoretical issues related to the thesis topic applied to the research process. This is the basic theoretical basis for approaching the festival of coastal residents in Thua Thien Hue in the current period. At the same time, a systematic analysis and evaluation of published research works related to the topic has also been conducted. On that basis, the inherited and further researched issues are presented in detail in the content of this chapter. Here, an overview of the nature, history and population of the coastal area in Thua Thien Hue in general and three research sites, An Cu Dong, Hai Nhuan, and Thai Duong Ha, are presented specifically.

Obviously, the festival of coastal residents in Thua Thien Hue is a unique type of spiritual and cultural activities, reflecting the characteristics of marine culture/sea features of the residents here. The problem here is how the festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue take place: the rituals, offerings, and folk games related to the process of organizing the festival as well as the changes in culture festival life today. These are the issues posed, prompting the author of the thesis to research comprehensively and deeply about the festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue throughout the length of its history, from tradition to change in the era of industrialization and modernization.

CHAPTER 2.

TRADITIONAL FESTIVAL OF THE COASTAL RESIDENTS IN THUA THIEN HUE

In Chapter two, after presenting an overview of traditional festivals of coastal residents in Thua Thien Hue, the thesis mentions five traditional festivals: Fish festival, Welcome Whale festival, Serene-seeking festival, Festival of worshipping Goddess, and the festival of worshipping forsaken spirits.

Festivals are presented according to nine elements: Time, space, purpose, preparation, rituals, offerings, participants and festival costumes, games/plays and taboos.

Obviously, the traditional festival of the coastal residents in Thua Thien Hue is a type of intangible culture that plays an important role in the spiritual life in general and the psychic life in particular of the coastal communities in Thua Thien Hue. Absorbing the traditional values of the inhabitants of wet-rice farming as well as the cultural heritages of the Champa people who lived here, the coastal communities in Thua Thien Hue in the process of settling in the coastal area, gradually became familiar with the marine profession, the marine economy and accordingly the marine character; the marine culture of the people here is becoming more and more profound. One of the manifestations of the bold marine culture of this community is the festival life, typically the festival of worshipping the Goddess, Fish festival, Serene-seeking festival, boat racing festival, and the Welcome Whale festival. They all have their own meanings and are more or less different in terms of rituals, offerings, and performances, but they all have the same purpose, which is to pray to the gods to bless the villagers to catch a lot of fish and shrimp, and to go to the sea safely, have warm and happy lives.

Cultural and festival space of coastal residents in Thua Thien Hue preserves traditional tangible and intangible cultural values, such as offerings, cuisine, costumes, musical instruments, dances, songs, and games, along with folklore, architecture of temples, mausoleums, communal houses. Many ups and downs of history could not fade the delicate and artistic beauty that crystallizes into the cultural and festive beauty of the coastal residents in Thua Thien Hue. In addition to this, the festival also has the value of cementing community relations, village love, and neighborhood. It is a place to teach knowledge and

experience at sea, to respond to natural disasters, and a place for people to sympathize with the gods to look forward to protection and blessings in life before the sea full of luck. Therefore, the traditional festival of the coastal residents in Thua Thien Hue are considered a living intangible cultural heritage and has really become a beauty in the lives of people in the coastal area in Thua Thien Hue. There are so many interesting and mysterious things behind the highlights of traditional festivals that interest tourists from all over the world when visiting the waters in Thua Thien Hue. They cannot help but be attracted to enjoy and discover. However, along with the modernization process, the traditional festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue have undergone many changes in many aspects, such as changes in rituals, offerings, decorative arts, performances and games, and the appearance of new festivals. These changes have raised many research problems related to the thesis topic, such as what are the causes of change? How does the trend change? What is the impact of the process of changing the festivals? These are important issues to study thoroughly in the next chapter.

CHAPTER 3.

CURRENTLY CHANGING FESTIVALS OF COASTAL RESIDENTS OF THIEN THIEN HUE

After presenting an overview of the change of festivals of present-day coastal residents in Thua Thien Hue, the thesis focuses on the changes of five festivals: Fish festival, Welcome Whale festival, Serene-seeking festival, Festival of worshipping Goddess, and the festival of worshipping forsaken spirits in the current context of industrialization and modernization.

The variation of festivals is presented according to nine factors: Time, space, purpose, preparation process, rituals, offerings, participants and festival costumes, games / performances and taboo.

Next, the thesis refers to modern festivals in the direction of the festival, with the festival "Lang Co, the legend of the sea" and the festival "Phong Hai sea remembers".

In this chapter, the thesis states the causes of the changes in festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue, such as the improvement of the people's economic life, the market economy, the impact of science and technology, the political social policy, environmental change, and changing trends, such as changes in some aspects of festivals, festival breaks, the appearance of new festivals, and the impact of festival changes on social life of coastal residents in Thua Thien Hue.

Thus, along with the Strategy for Sustainable Development of the Seas of the Party and State of Vietnam, along with the impact of the process of industrialization and modernization, the life of the coastal community in Thua Thien Hue has increasingly improved. In addition, due to increasingly drastic climate change, the marine environment also has many changes, such as frequent storms and floods, scarce near-shore seafood resources. All of these are factors affecting the change of festival life of coastal communities in Thua Thien Hue. Those changes take place in many trends: either receiving some external cultural factors to form a new festival, or the influence of modern life changing some aspects of the traditional festivals, or breaking/forgetting some traditional festivals.

In general, the current festivals in the coastal community in Thua Thien Hue take place in various trends, such as the appearance of new festivals or changes in some elements in traditional festivals, such as

shortening the festival time, simpler offerings, games in the festivals with a mixture of traditional and modern features, and modern means of organizing festivals, etc. and disappearance of some traditional festivals.

Those changes can be normal and reasonable, but there are also unusual changes, creating ripples and blurs in festival life, such as the grotesque costumes of festival attendees. Traditional flags and banners in a festive environment are not properly decorated, offerings are products of fast food, canned food, beer and wine of industrial nature, and games in the festival are half old and new. Therefore, it is necessary to understand the strengths and weaknesses, opportunities and challenges of the current festival change in the coastal communities in Thua Thien Hue to create a scientific basis for management, conservation and promotion of festival values in the current context in the coastal community in Thua Thien Hue.

CHAPTER 4.

CONSERVE AND PROMOTE THE FESTIVAL VALUES OF THE COASTAL RESIDENTS IN THUA THIEN HUE

In this chapter, the thesis mentions the typical values of the festival and discusses the basis of legal documents and SWOT structure to offer solutions to preserve and promote the value of festival activities of coastal residents in Thua Thien Hue today.

The festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue, both traditional and transformative, carry in them typical values: community values, spiritual values, educational values, cultural values, and economic values. Those values are being preserved and promoted by the coastal communities in Thua Thien Hue. However, the festive life of the coastal residents in Thua Thien Hue today, besides the strong points, such as the festival always receiving the people's respect and sacred affection, these traditional festivals still basically preserving and promoting precious values, new festivals all bring new healthy and joyful cultural activities. There are still weaknesses, such as some traditional festivals being reduced in size, form and ceremony. Offerings to the gods and foods during some festivals are still wasted. There are negative factors in costumes, performances, decoration of festival space. Festival attendees do not fully understand the value, meaning, and origin of the festivals. New festivals heavily rely on script and stage, etc. There are also opportunities. For example, the development trend of sea and island culture has created opportunities for the restoration, preservation and promotion of festivals. Awareness of the importance of conservation and promotion of festival values associated with economic and social development and protection of sovereignty over the sea and islands of local authorities and people is increasing. Tourism activities promote the festivals. The economic life is increasingly improved. The spiritual needs are improved accordingly. People have conditions to preserve and promote the festival values. However, there are still challenges. Among the elderly, there is less and less knowledge about the festivals, the pressure of the process of industrialization and modernization is present, along with the pressure of the market economy.

On the basis of analyzing the values, strengths, weaknesses, opportunities and challenges of the current festivals on coastal residents in Thua Thien Hue, the researcher has raised conservation principles

and discussed solutions to preserve and promote the festival values of coastal residents in Thua Thien Hue, such as linking the conservation and promotion of festival values with sustainable social development. Conservation and promotion of festival values of coastal residents in Thua Thien Hue must be placed in the community environment. Preserving and promoting festival values must be associated with building a cultural village model and building a set of rules to apply the cultural treatment in festivals, socializing the conservation and promotion of festival values, choosing appropriate forms to preserve festival values, developing a project on preserving and promoting festival values, and strengthening the management and planning of festival activities of coastal residents in Thua Thien Hue.

The problem here is to study thoroughly the history of formation, purposes, values and process of organizing traditional festivals and on the basis of today's changing living environment in order to find the forms of traditional festivals and to preserve and promote the festival values of the people along the coast in Thua Thien Hue. This is not only to sustainably develop the society of the coastal communities in Thua Thien Hue, but also to contribute to the protection of sovereignty of sacred sea and islands of Vietnam.

CONCLUSIONS

By studying festivals of coastal residents in Thua Thien Hue, from tradition to transformation, we can draw the following basic conclusions:

Thua Thien Hue has a coastline of over 120 km, with many deep-water ports, beautiful bays and especially the sea here is located in the general context of the Central Coast, which is very rich in seafood resources. In addition, because the Truong Son mountain range runs along the southeast direction, in some places spreading to the sea, the delta here is narrow and agricultural livelihoods are not guaranteed for people. Therefore, the Champa people who lived in this land were both good at farming and marine jobs, and according to the flow of history, the Vietnamese followed Lord Nguyen Hoang to explore this land and focused on occupying the coastal area to make a living. They do not "encroach on the sea" like in the North, but focus their efforts and wisdom to learn from the seafaring experience of the Champa people and gradually draw a lot of experience in building sea-going boats, fishing not only "nearby shore, close to the coast", and reaching out to the far sea. Those communities have formed poetic, lyrical coastal villages, with the main livelihoods being fishing and seafood processing. Accordingly, the cultural life of coastal residents in Thua Thien Hue has deep sea nuances and qualities, such as sea-going means of navigation, fishing gear with nets, processing of fish sauce, shrimp paste, shrines, and mausoleums to worship folk beliefs, festivals of worshiping the Whale fish, and worshiping the Goddess. In the coastal villages of Thua Thien Hue, there are three very typical villages that the thesis chooses as the research point, which are An Cu Dong village, Hai Nhuan village, Thai Duong Ha village. These are the villages with charming natural scenery. The people of the village live mainly by marine craft and their cultural and spiritual life, and especially festivals are very rich.

Absorbing the traditional values of the residents of wet-rice farming and the coastal communities in Thua Thien Hue during the settlement process, they gradually get used to the marine profession, the marine economy and accordingly the marine and marine cultural characteristics of people here is getting deeper and deeper. One of the manifestations of the deep marine culture of this community is the

festive life. The traditional festivals of coastal residents in Thua Thien Hue demonstrate marine feature, thus the marine culture of the people here. It is a system of festivals associated with the belief of worshipping the Gods of sea, the god of the community's profession such as Fish festival, Welcome Whale festival, Serene-seeking festival, Festival of worshipping Goddess, and the festival of worshipping forsaken spirits. Each festival has its own meaning and is more or less different in terms of rituals, offerings, and performances, but all have the same purpose of praying to the gods to bless the villagers to catch a lot of fish, shrimp, have peaceful sea journeys and to have a prosperous and happy life.

Cultural and festival space of coastal residents in Thua Thien Hue preserves traditional tangible and intangible cultural values, such as offerings, costumes, cuisine, musical instruments, dances, songs, games, folklore, architecture of temples, mausoleums, and communal houses. Experiencing many ups and downs of history, it still does not fade the delicate and artistic beauty that crystallizes into the cultural and festive beauty of the coastal residents in Thua Thien Hue. And more than that, the festival is also an environment to tighten community relations, village love, and neighborly love, a place to teach knowledge and experiences at sea, to respond to natural disasters, and a place for people to sympathize with the gods to look forward to protection and blessings in life before the sea full of luck. Therefore, the traditional festivals of coastal residents in Thua Thien Hue are considered a living intangible cultural heritage and has really become a beauty in the lives of people in the coastal area in Thua Thien Hue. There are so many interesting and mysterious things behind the highlights of traditional festivals that attract tourists from all over the world. When visiting the sea in Thua Thien Hue, they cannot help but be attracted to enjoy and discover.

Over the years, together with the Strategy for Sustainable Development of the Seas and Islands of the Party and State of Vietnam and the impact of the process of industrialization and modernization, the living standards of the coastal communities in Thua Thien Hue have increasingly improved. In addition, climate change is taking place more and more strongly, so the marine environment also has many changes, such as frequent floods and storms. As a result, near-shore seafood tends to be scarce. All of these are factors affecting the change of festival life of coastal communities in Thua Thien Hue. Those changes

take place in many trends, either receiving some external cultural factors to form a new festival, the influence of modern life changing some aspects of the traditional festivals, or breaking/forgetting some traditional festivals.

The current festivals in the coastal community in Thua Thien Hue take place in various trends, such as the appearance of a new festival, changes in some elements of the traditional festivals, shortening of festival time, and simpler offerings. The games with a mixture of traditional and modern features and modern organizing means, etc.

Those changes can be normal and reasonable, bringing many positive effects such as boosting tourism demand, promoting Vietnam's sea and island culture to many regions at home and abroad, and combining propaganda, transfer of knowledge and law on sea and islands. There are also changes with negative impacts, such as the commercialization of festivals and the deterioration of the sacredness and community nature of the festivals. In addition, there are changes that create ripples and blurs in the festive life of coastal residents in Thua Thien Hue such as costumes of festival attendees, traditional flags in the festival environment not being properly decorated, the offerings being industrial products, and games in the festivals being half old and half new.

Festivals of coastal residents in Thua Thien Hue, from tradition to transformation, all carry typical values, such as community values, educational values, spiritual values, and economic values. Accordingly, the current festival activities and the work of preserving and promoting the festival values of the coastal residents in Thua Thien Hue have strong points, such as the attention of the Party and the State. In addition, the festival is always receiving the respect and sacred affection of the people, the traditional festivals are still basically preserved and promoted associated with economic and social development, protection of sovereignty over seas and islands, and tourism activities in general and tourism associated with culture and nature in coastal areas are increasingly focused on exploitation. The economic life of coastal residents in Thua Thien Hue is increasingly improved, the spiritual needs are enhanced accordingly, and in turn, the values of festivals are preserved and promoted.

However, the current festive environment of the coastal community in Thua Thien Hue still has many weaknesses and challenges, such as the intervention of local authorities, which more or less reduces the autonomy of the communities in festival activities; the participation/support of event companies in the modernization of the festivals, the lack of specific plans and schemes for the management, conservation and promotion of festival values, offerings to the gods and the eating and drinking during the organization of some festivals being wasted. There are negative sides in costumes, performances, decoration of festival space, festival attendees not fully understanding the value, meaning, origin of the festival, and new festivals being heavy on drama. The press, the stage, the pressure of the market economy, and climate change are becoming more and more complicated.

Based on the analysis of strengths, weaknesses, opportunities and challenges as well as legal documents on the conservation and promotion of festival values of coastal residents in Thua Thien Hue, to preserve and promote that cultural heritage, it is necessary to implement solutions, such as linking the conservation and promotion of festival values with the sustainable development of society along with preserving and promoting the festival's values. Placed in a community environment, preserving and promoting festival values must be associated with building a cultural village model, socializing the conservation and promotion of festival values, choosing appropriate forms to preserving festival values, developing a project on preserving and promoting festival values, strengthening the management and planning of festival activities values and process of organizing traditional festivals, and on the basis of today's changing living environment, to find out ways to preserve and promote festival values of the coastal people in Thua Thien Hue in order not only to sustain social development of the residential communities here but also to contribute to well protect the sovereignty of the sacred sea and islands of Vietnam.

With that spirit, the researcher of the thesis "Festival of coastal residents in Thua Thien Hue - Tradition and change" proposes the following basic issues:

- Conduct a comprehensive research to evaluate, and digitize the status and value of the festival system of coastal residents in Thua Thien Hue, which will be a basis to develop a project to preserve and

promote the festival values of coastal residents in Thua Thien Hue and to request the competent authorities for approval.

- Socialize the conservation and promotion of festival values of coastal residents in Thua Thien Hue on the basis of promoting the role of the community. Festivals of coastal residents in Thua Thien Hue must be preserved and promoted in community life and its value can only be preserved and promoted by the community. People play an important role in preserving and promoting the value of those festivals in a sustainable way. Therefore, it is important to develop a plan to propagate and promote the importance of preserving and promoting the festival values of coastal residents in Thua Thien Hue, thereby raising awareness of all walks of life, especially the young generation, their pride, so that the whole community can join hands to participate in the conservation and promotion of festival values.

- Develop a set of cultural codes of conduct in the festival and a plan to preserve and promote festival values that are scientific and practical to avoid false, objectionable, and offensive reconstructions and organization of festivals which affect the authenticity and values of the festivals of coastal residents in Thua Thien Hue.

- Promoting festival values of coastal residents in Thua Thien Hue in the direction of building marine cultural tours and tourism routes. At the same time, it is necessary to focus on harmonizing the relationship and interests of the parties involved, especially the local community as the owner of that festival tourism product.

Hopefully, with the above-mentioned systematic and in-depth research and specific and practical suggestions, this will contribute to clarifying the traditional factors and changing festivals of the coastal residents in Thua Thien Hue, improve the efficiency of conservation, and promote the festival values of coastal residents in Thua Thien Hue in the current context of industrialization and modernization.

LIST OF PUBLISHED RESEARCH WORKS BY AUTHOR

1. Nguyen Thi Hoai Phuc (2018), *Exploiting intangible cultural values of coastal residents in Thua Thien Hue in sustainable tourism development*, Hue University Science Magazine, Volume 127, no. 6A, 2018, p.5-13
2. Nguyen Thi Hoai Phuc (2019), *The specific cultural values of people in the Central coastal zone of Vietnam*, International Scientific Conference River culture in Southeast Asia, conservation and development, Can Tho, 2019
3. Nguyen Thi Hoai Phuc (2019), *Marine culture of residents of the Central Coast: from types to specific values*, Expert Workshop 2019 on building a marine intangible cultural heritage network, Hoi An
4. Nguyen Thi Hoai Phuc (2021), *Intangible cultural heritage of coastal residents of Thua Thien Hue province with the orientation of social sustainable development*, Science Magazine, Hue University of Science, No. 18, 2021
5. Nguyen Thi Hoai Phuc (2021), *The intangible cultural heritage of people living in Thua Thien Hue coastal zone in sustainable development*, Hue University Science Magazine, vol. 130, No. 6E, 2021
6. Nguyen Thi Hoai Phuc (2021), *Characteristic cultural values of coastal residents of Middle Central Vietnam*, Hue University Science Magazine, vol. 130, No. 6D, 2021.